Gemeente Oostzaan
Buiten gewoon

Raadsvoorstel

Vergaderdatum	28 mei 2026
Portefeuillehouder	M.D. Polak
Behandelend ambtenaar	P. Kauffmann
Afdeling/team	Leefomgeving/OOV
Status	Openbaar

Onderwerp

Zienswijze voorlopige jaarstukken Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW) 2025 en ontwerpbegroting VrZW 2027 / M1904085.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. In te stemmen met de conceptzienswijzebrief aan de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland.

Kern van het voorstel

Uw zienswijzen op de Jaarstukken VrZW 2025 en de ontwerpbegroting VrZW 2026 kenbaar te maken.

Inleiding

De voorlopige jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW) zijn op 25 maart 2026 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De gemeenteraad wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen. De zienswijze dient uiterlijk 18 juni 2026 te worden ingediend, zodat deze kan worden betrokken bij de definitieve vaststelling van de jaarstukken 2025 op 24 juni 2026 en de begroting 2027 op 2 september 2026.

Argumenten

1.1 De voorlopige jaarstukken 2025 geeft een positief resultaat
In 2025 heeft de VrZW belangrijke stappen gezet in zowel de uitvoering van haar taken als het versterken van haar toekomstbestendigheid. De jaarstukken laten een beperkt maar positief, financieel resultaat zien,

waarbij tegelijkertijd zichtbaar is dat de organisatie onder druk staat door externe financiële ontwikkelingen, zoals onderkend over rijksbijdragen en stijgende kosten.

Op inhoudelijk vlak is voortgang geboekt in de verdere versterking van de crisisbeheersing, onder andere door verbetering van de informatiepositie en meer aandacht voor maatschappelijke weerbaarheid. Binnen de brandweerzorg zijn stappen gezet in de uitbreiding van 24 uursdiensten en de implementatie van Toekomstbestendige Brandweerzorg, al zijn delen hiervan vertraagd door het uitblijven van rijksmiddelen.

Een belangrijke ontwikkeling is de verdere intensivering van de samenwerking met de GGD Zaanstreek-Waterland. In 2025 zijn stappen gezet richting gezamenlijke huisvesting aan het Prins Bernhardplein in Zaandam, met oplevering in 2026.

2.1 Ontwerpbegroting 2027
In 2027 staat de VrZW voor diverse strategische ontwikkelingen. De crisisbeheersing wordt toekomstgericht versterkt, waarbij de focus ligt op landelijke en bovenregionale informatiedeling, het omgaan met langdurige crises en het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid. Dit volgt uit landelijke, bestuurlijke afspraken waarvoor sinds 2023 structureel middelen beschikbaar zijn gesteld om de slagkracht en informatiepositie van veiligheidsregio's te verbeteren.

Daarnaast wordt ingezet op verdere professionalisering en samenwerking binnen de crisisorganisatie. Zo wordt gewerkt aan bovenregionale samenwerking, onder andere via gezamenlijke veiligheidsinformatieknooppunten en intensievere afstemming met partners. Dit draagt bij aan een robuustere voorbereiding op grootschalige en complexe incidenten.

Binnen de brandweerzorg wordt voortgebouwd op het programma Toekomstbestendige Brandweerzorg. Hierbij ligt de nadruk op het versterken van de operationele paraatheid, het verbeteren van de beschikbaarheid van personeel en het doorontwikkelen van specialistische capaciteiten. Tegelijkertijd vraagt de beperkte, personele beschikbaarheid om scherpe keuzes in prioritering en inzet.

Ook wordt de samenwerking met andere veiligheidsregio's en de GGD verder geïntensiveerd. Deze samenwerking is gericht op het vergroten van de doeltreffendheid en doelmatigheid en kan op termijn leiden tot een efficiëntere organisatie en mogelijk lagere kosten.

De financiële ontwikkelingen laten zien dat de VrZW in de jaren 2027 en 2028 te maken heeft met een begrotingstekort, met name door het uitblijven van rijksmiddelen voor de hervorming van het brandweerstelsel. Tegelijkertijd wordt gestuurd op een structureel sluitende begroting vanaf 2029, waarbij de organisatie inzet op het beheersbaar houden van kosten en het maken van beleidsmatige keuzes indien nodig.

Tot slot zorgen externe factoren, zoals stijgende kapitaallasten door technologische ontwikkelingen en inflatie, voor druk op het financieel perspectief. Dit vraagt om blijvende aandacht voor efficiëntie, samenwerking en prioritering, zonder dat dit ten koste gaat van de operationele slagkracht van de veiligheidsregio.

Kanttekeningen

2.1 Conceptbegroting sluit af met een negatief saldo
Uit de ontwerpbegroting blijkt dat het begrotingstotaal voor 2027 ongeveer € 50,2 bedraagt. Voor de jaren 2027 en 2028 wordt een tekort van ruim € 1 miljoen voorzien. Deze tekorten worden onder meer

veroorzaakt door het tekort op de rijksbijdrage via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding en Crisisbeheersing (BDuR), de onzekerheid over een aanvullende rijksbijdrage voor de verplicht wijziging van het brandweerstelsel en de stijgende kapitaallasten als gevolg van technologische ontwikkelingen en investeringen.

Met het oog op een reëel sluitende begroting in 2029 is in de meerjarenraming voor 2029 en 2030 al rekening gehouden met een aanvullende rijksbijdrage van ruim € 1 miljoen. Over deze bijdrage bestaat echter nog geen duidelijkheid.

2.2 Taakstelling 2% momenteel niet mogelijk
Door de financiële opgave die door het Rijk is gecreëerd, is een taakstellende besparing van 2% op de gemeentelijke bijdragen aan de VrZW op dit moment niet realistisch. Pas wanneer er vanuit het Rijk meer duidelijkheid en financiële ruimte ontstaat, kan worden bezien op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de wens van gemeenten om het budgettair kader te verlagen. VrZW zet in de periode 2026-2029 in op het versterken van de doeltreffendheid en doelmatigheid door intensievere samenwerking met andere veiligheidsregio's en met de GGD Zaanstreek-Waterland. De mate waarin deze samenwerking daadwerkelijk leidt tot efficientievoordelen is daarbij mede afhankelijk van de bereidheid van samenwerkingspartners en de bestuurlijke afstemming.

Financiële toelichting

Iedere deelnemende gemeente betaalt een jaarlijkse voorlopige bijdrage aan de begroting van de VrZW (naar rato van het inwoneraantal). Het exploitatieresultaat wordt verrekend: een positief resultaat betekent een teruggave, maar bij een negatieve uitkomst moet de gemeente bijbetalen. De VrZW werkt met een sluitende, taakstellende begroting als uitgangspunt.

Voorlopige jaarstukken 2025
Financieel gezien is 2025 met een positief saldo afgesloten van € 233.148 ondanks stijgende loonkosten en prijsontwikkelingen. Het positieve saldo is ontstaan door de tijdelijke vacaturestop. De VrZW stelt voor het positieve saldo toe te voegen aan de algemene reserve om de weerstandscapaciteit te vergroten. Het versterken van de solvabiliteitsratio draagt bij aan de langetermijnbestendigheid van VrZW en zorgt het ervoor dat de organisatie flexibel en wendbaar blijft, zelfs in een financieel onzekere toekomst. Daarnaast is € 309.496 van de middelen voor versterking van de crisisbeheersing niet tot besteding gekomen.

Ontwerpbegroting 2027
De begroting van VrZW voor 2026 bedraagt € 50.2 miljoen. Het budget van VrZW wordt gevormd door de bijdrage van het Rijk in de Brede Doeluitkering Rampen (BDuR), de bijdragen van de gemeenten en specifieke inkomsten per programma. De bijdrage voor Oostzaan stijgt van 980.382 naar 1.009.041, een verhoging van 28.659

Verwacht wordt dat de kapitaallasten in de meerjarenbegroting zullen oplopen door investeringen in technologie en de kosten van toekomstige investeringen. De begroting 2027 van VrZW volgt het beleidsplan 2025-2028. De ontwerpbegroting is volledig in lijn met de al ingediende kadernota 2027.

Gemeentelijke bijdrage 2027
De financiële bijdrage aan de Veiligheidsregio voor 2027 is al opgenomen in de kadernota Oostzaan 2027. De gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Oostzaan is volgens de begroting van de VrZW € 1.009.041.

Gemeente	Bijdrage 2026	Index 2027 3,0%	Bijdrage 2027
Oostzaan	979.087	29.954	1.009.041

Vraag	Antwoord
1. Heeft dit voorstel financiële consequenties?	Nee
2. Zijn de financiële consequenties incidenteel?	Niet van toepassing
3. Is er sprake van een investering?	Niet van toepassing
4. Dekking binnen hetzelfde budget?	Niet van toepassing
5a. Dekking exploitatie?	Niet van toepassing
5b. Dekking reserve?	Niet van toepassing
5c. Dekking voorziening?	Niet van toepassing
6. Volledige dekking binnen begroting?	Niet van toepassing

Communicatie en vervolg

Nadat de gemeenteraad de zienswijze heeft bepaald wordt het Dagelijks Bestuur van de VrZW daarvan in kennis gesteld door middel van bijgaande zienswijzebrief, zodat de reactie bij de besluitvorming over de ontwerpbegroting 2027 in het Algemeen Bestuur kan worden meegewogen.

Bijlagen

B1 Brief concept Jaarstukken VrZW 2025
B2 Concept Jaarstukken VrZW 2025
B3 Brief concept Begroting VrZW 2027
B4 Concept Begroting VrZW 2027
B5 Conceptbrief Zienswijze
B6 De Begroting 2027 in een oogopslag

Het college van burgemeester en wethouders van Oostzaan, 26 mei 2026

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

L.T. Goossens M.D. Polak

Raadsbesluit

Nr. 26/32

De raad van de gemeente Oostzaan;

Gelet op

Het besluit van burgemeester en wethouders van 26 mei 2026

Het bepaalde in:
artikel 35 van de Wet op de Gemeenschappelijke regelingen en
artikel 22 van de Gemeenschappelijke regeling VrZW;

Besluit

De raad besluit:

1. In te stemmen met de conceptzienswijzebrief aan de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Oostzaan,
gehouden op 28 mei 2026

de griffier,

Z.A. de la Cruz

de voorzitter,

M.D. Polak